T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/193
KARAR NO : 2021/338
KARAR TR : 07/06/2021

ÖZET: Yaşam hakkının ihlal edildiği ileri sürülen olayda, sorumluluğu bulunan kamu görevlileri ve gerçek failler hakkında etkin ve adil bir soruşturma yürütülmediğinden bahisle uğranılan maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

KARAR

Davacı : K.O.
Vekili : Av. Z.E.
Davalı : Adalet Bakanlığı
Vekili : Av. Ö.Ö.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, davacının, 6-10 Ekim 2014 Kobani olayları olarak adlandırılan gösterilerin yaşandığı 8 Ekim 2014 tarihinde, Esenyurt'ta evine giderken kanuna aykırı olarak gösteri yapan bir grubun ortasında kaldığını ve oradan uzaklaşmaya çalışırken başka bir grubun içinde kalınca güvenli bir şekilde olay yerinden uzaklaşabilmek için olaylara müdahale eden kolluk birimlerinin yanına gitmeyi tercih ettiğini ve gösteri yapan grupların olduğu yerden koşarak uzaklaşmaya çalıştığını, polise doğru koşan davacıyı polis durdurduğunda, evine gitmeye çalıştığını ancak her tarafta olaylar olduğunu belirttiğini,ancak kimlik kontrolü yapan kolluk birimlerinin Van İli Özalp İlçesi nüfusuna kayıtlı olduğunu görünce davacıyı tekbir sesleri ile slogan atan ellerinde sopa, satır, silah, bıçak, balta gibi öldürücü silahların olduğu gruba doğru götürüp, grubun önünde bıraktıklarını, ne olduğunu anlayamadan grubun taşlı, sopalı, bıçaklı saldırısına uğrayan davacıyı tekbir getirerek bozkurt işareti yapan kişilerin çırılçıplak soyarak on altı yerinden bıçakladıklarını, vücudunun çeşitli bölgelerine balta ile vurduklarını, vücudunun sırt kısmına ise döner bıçakları ile darbe aldığını ve öldüğünü sanan grubun boş bir arazide terk ettiği davacıyı bir süre sonra yanına gelen kolluk ekiplerinin"ölmüş bu, ambulans çağırın" diyerek ambulansa haber verdiklerini, gelen sağlık ekiplerine "belasını buldu, ölmüş bu, alın morga götürün" diyerek sağlık personeline teslim ettiklerini, davacının ölmediğini anlayan sağlık personelinin davacıyı hastaneye götürüp, tedavi altına aldıklarını belirterek,aradan geçen beş yıldan fazla bir zaman dilimine rağmen, ne valiliğin gerekli idari soruşturmalar yürüttüğünü ne de savcılık makamlarının etkin, adil ve kamuoyu vicdanını rahatlatacak bir soruşturma yürüttüklerini, açılan soruşturmaların faili meçhul denilerek daimi arama bürolarına havale edilip, dosyaların tozlu raflara kaldırıldığını, davacının yıllarca mağduriyetinin kamu idaresi tarafından giderileceğini ve olayda sorumluluğu bulunan kişilerin ve kamu personelinin yargılanacağını düşünerek beklediğini ancak bu konuda kamu idaresi tarafından ve yahut savcılık makamları tarafından her hangi bir işlemin yapılmadığını, açılan soruşturmalara kolluk görevlilerinin dahil edilmediğini ve olaya karışan kişilerin de bulunup cezalandırılması için etkin ve adil bir soruşturmanın yürütülmediğini, kolluk görevlilerinin veya gerçek kişilerin yargılandığı bir soruşturmanın tespit edilemediğini, bazı dosyalara davacının müşteki sıfatı ile eklenmiş olduğunun tespit edildiğini, ancak bu dosyalarda şüpheli veya ilerleyen aşamalarda sanık olarak yargılanan kişilerin bizzat Kobani olaylarına katıldığı iddia olunan kişiler oldukları oysa ki davacıyı linç edenlerin tam tersi Kobani olaylarını düzenleyenlere karşı gelen ülkücü, milliyetçi kişiler olup bu kişilerin de bizzat kolluktan yardım aldıklarını,bu kişiler hakkında soruşturma yapılmadan davacıyı yaralayan kişilerin sanki olaylara katıldığı iddia olunan kişilermiş gibi göstermenin dosyanın kapatılması için yapılmış ve hukuksal dayanaktan yoksun, vicdanları yaralayan bir tutum olduğunu,yaşam hakkının bizzat kolluk görevlilerinin ihmal ve kastı ile ihlal edilmiş olmasına rağmen etkin ve adil bir soruşturma yürütülmemiş olmasından dolayı İstanbul Valiliğine yapılan maddi ve manevi tazminat ödenmesine ilişkin başvuru sonucunda,09/12/2019 tarihinde tebliğ olunan cevabi yazıda mahkeme kararı olmaksızın ödeme yapılamayacağının bildirildiğini, davacının söz konusu olay neticesinde toplamda bir yıl çalışamadığı, tedavi süresince ve taburcu olduktan sonra bir takım masrafları ve zararlarının meydana geldiğini, olay sebebiyle yaşadığı derin kaygı ve korkunun üzerinde birçok psikolojik sorunlar yarattığını ve yaşam hakkının ihlal edildiğini ileri sürerek, şimdilik 1.000 TL maddi, 300.000 TL manevi tazminatın ödenmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı vekili, süresi içinde görev itirazında bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

3. **İstanbul 4. İdare Mahkemesi 12/11/2020 tarihli ve E.2020/1531 sayılı kararı** ile, 8 Ekim 2014

tarihinde Esenyurt'ta yaşanan olaylar sırasında evine giderken olay çıkaran gruptan uzaklaşmak amacıyla sığındığı polisin, kimliğinde doğum yerine bakarak kendisini karşı grubun içine bırakması sonucunda karşı grup tarafından taş ve sopalarla dövüldüğü ve on altı yerinden bıçaklandığı iddiasıyla olayda sorumluluğu bulunan kamu görevlileri hakkında etkin ve adil bir soruşturma yürütülmediğinden bahisle zarara uğranılmasından dolayı maddi ve manevi tazminatın ödenmesi istemi ile Adalet Bakanlığı'na karşı açılan davada, davalı kamu tüzel kişiliği olup,kural olarak, işlem ve eylemlerinin idari nitelik taşıdığı, somut olayda, davalının Kanun ile kendilerine verilmiş bulunan görevleri gereği gibi yerine getirmediğinin ileri sürüldüğü, görevin hiç veya gereği gibi yerine getirilmemesinin hizmet kusuru niteliğinde olduğu, İdarenin hizmet kusurundan doğan zararlardan dolayı, İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesi gereğince İdareye karşı idari yargı yerinde tam yargı davası açılmasının gerektiğini belirterek, davalı idarenin görev itirazının reddine karar vermiştir.

4. Davalı vekilinin, adli yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolunda süresi içinde verdiği dilekçesi üzerine, dava dosyası Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

B. Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarılmasına İlişkin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Talebi

5. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı 24/02/2021 tarihli ve YY-2021/10750 sayılı kararı ile, idari yargı yerinde dava açılabilmesi için, işlem veya eylemin idari bir faaliyet kapsamında gerçekleştirilmesinin gerektiği, işlem veya eylemin idari bir faaliyet kapsamında gerçekleştirilmediğinin anlaşılması halinde, işlem veya eylemin niteliğine göre sonuca gidilmesinin gerektiğini belirterek, hukuk kurallarının bağımsız mahkemeler tarafından somut olaylara uygulanması halinde bir yargı faaliyetinin bulunduğu,yargı faaliyetinin, davanın açılmasından hükmün kesinleşmesine kadar uzayan ve Yargıtay incelemesini de içine alan bütün yargısal faaliyetleri kapsadığı, bağımsız bir erk olan yargının yargılama faaliyeti ile ilgili işlemlerinin, Anayasa'nın 125. maddesinde öngörülen "idari faaliyet" kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı, bu "yargı faaliyeti" nedeniyle idari yargı yoluna başvurulabilmesine imkan olmadığı, bu durumun kuvvetler ayrılığı ilkesinin tabii bir sonucu olduğu açıklanarak, somut olayda, davacının gösteri yapan grup tarafından yaralanmasıyla ilgili olarak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturmanın yargı faaliyeti olduğunda, soruşturma aşamasında yapılan işlemlerin ifa edilen yargı faaliyetinin bir parçası olduğunda ve yargısal işlem mahiyetini taşıdığında kuşku bulunmadığı, yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler ya da faaliyetler nedeniyle Devletin sorumlu tutulmasında da, bu sorumluluğun denetiminin aynı yargı düzeni içinde yapılması ve yargısal nitelikli bir işlemin idari yargı denetimi dışında tutulması gerektiği nedeniyle uyuşmazlığın çözümünde, 5271 sayılı Kanun'un 141. ve 142. maddeleri uyarınca adli yargı yerinin görevli olması gerektiği, Uyuşmazlık Mahkemesinin 20/02/2017 tarihli ve E.2017/24, K.2017/84 sayılı kararı ile 28/09/2020 tarihli veE.2020/36, K.2020/543 sayılı kararında da bu tür davaların görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğunun vurgulandığı, somut olaya ilişkin davanın da özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerektiğini belirterek, 2247 sayılı Kanun'un 10 ve 13. maddeleri gereğince olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCESİ

6. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısının yazılı düşüncesi istenilmiştir.

7. Danıştay Başsavcısı 08/04/2021 tarihli ve 2021/63 sayılı kararı ile, 5271 sayılı Kanun'un 141 ve 142. maddeleri uyarınca haksız suç soruşturması ve kovuşturması ya da yargılama nedeniyle uğranıldığı öne sürülen maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılan davaların adli yargı merciince karara bağlanacağının anlaşıldığı, somut olayda, davacının tazmin isteminin dayanağını, taş ve sopalarla dövülmesi ve on altı yerinden bıçaklanması olayıyla ilgili olarak sorumluluğu bulunduğu iddia edilen kamu görevlileri hakkında etkin ve adil bir soruşturma yürütülmemesi nedeniyle uğranıldığı öne sürülen zararların tazmini istemi oluşturduğundan, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargı merciine ait olduğu sonucuna varıldığı, yapılan başvurunun kabulü gerektiği yönünde düşünce vermiştir.

IV. İLGİLİ HUKUK

8. Anayasa'nın *"Temel hak ve hürriyetlerin korunması"* başlıklı 40. maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir:

"Kişinin, Resmî görevliler tarafından vaki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, kanuna göre, Devletçe tazmin edilir. Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır."

9. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun*"Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi"* başlıklı 160. maddesi şöyledir:

" (1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.

(2) Cumhuriyet savcısı, maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adlî kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür.";

10. *"Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri"* başlıklı 161. maddesi şöyledir:

"(1) Cumhuriyet savcısı, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabilir; yukarıdaki maddede yazılı sonuçlara varmak için bütün kamu görevlilerinden her türlü bilgiyi isteyebilir. Cumhuriyet savcısı, adlî görevi gereğince nezdinde görev yaptığı mahkemenin yargı çevresi dışında bir işlem yapmak ihtiyacı ortaya çıkınca, bu hususta o yer

Cumhuriyet savcısından söz konusu işlemi yapmasını ister.

(2) Adlî kolluk görevlileri, elkoydukları olayları, yakalanan kişiler ile uygulanan tedbirleri emrinde çalıştıkları Cumhuriyet savcısına derhâl bildirmek ve bu Cumhuriyet savcısının adliyeye ilişkin bütün emirlerini gecikmeksizin yerine getirmekle yükümlüdür.

(3) Cumhuriyet savcısı, adlî kolluk görevlilerine emirleri yazılı; acele hâllerde, sözlü olarak verir. (Ek cümle: 25/5/2005 - 5353/24 md.) Sözlü emir, en kısa sürede yazılı olarak da bildirilir.

(4) Diğer kamu görevlileri de, yürütülmekte olan soruşturma kapsamında ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri, talep eden Cumhuriyet savcısına vakit geçirmeksizin temin etmekle yükümlüdür.

(5) Kanun tarafından kendilerine verilen veya kanun dairesinde kendilerinden istenen adliye ile ilgili görev veya işlerde kötüye kullanma veya ihmalleri görülen kamu görevlileri ile Cumhuriyet savcılarının sözlü veya yazılı istem ve emirlerini yapmakta kötüye kullanma veya ihmalleri görülen kolluk âmir ve memurları hakkında Cumhuriyet savcılarınca doğrudan doğruya soruşturma yapılır. Vali ve kaymakamlar hakkında 2.12.1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri, en üst dereceli kolluk amirleri hakkında ise, hâkimlerin görevlerinden dolayı tâbi oldukları yargılama usulü uygulanır. (.....)";

11. *"Adlî kolluk ve görevi"* başlıklı 164. maddesi şöyledir:

"(1) Adlî kolluk; 4.6.1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun 8, 9 ve 12 nci maddeleri, 10.3.1983 tarihli ve2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 7 nci maddesi, 2.7.1993 tarihli ve 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesi ve 9.7.1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun 4 üncü maddesinde belirtilen soruşturma işlemlerini yapan güvenlik görevlilerini ifade eder.

(2) Soruşturma işlemleri, Cumhuriyet savcısının emir ve talimatları doğrultusunda öncelikle adlî kolluğa yaptırılır. Adlî kolluk görevlileri, Cumhuriyet savcısının adlî görevlere ilişkin emirlerini yerine getirir.

(3) Adlî kolluk, adlî görevlerin haricindeki hizmetlerde, üstlerinin emrindedir."

12. 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu'nun *"Emniyet Teşkilatı Bölümleri"* başlıklı 8. maddesi şöyledir:

" (Değişik: 15/6/1938 - 3452/2 md.) Polis: İdari, siyasi ve adli kısımlara ayrılır.

Belediye zabıtası işleri; lüzum görülen yerlerde idari polis kadrosundan ayrılan ve tahsisatı belediyelerden alınan bir kısım tarafından ifa edilir. Bu kısım memurlar dahi işbu kanun hükümlerine tabi tutulurlar.

Bu suretle belediyelerden verilecek tahsisat nisbetinde olmak üzere Emniyet Umum Müdürlüğü kadrosundaki şube müdürü, emniyet amiri başkomiser, komiser, komiser muavini ve polis adedi Cumhurbaşkanı karar ile tezyid edilebilir ve o zamana kadar belediye zabıtası işlerinde çalışanlar aldıkları maaş mikdarına göre ilave edilen bu kadrolara tayin edilirler.

Lüzum görülen yerlerde bu madde hükümlerine göre emniyet kadrosuna alınacak belediye zabıtası maaş ve masrafları Cumhurbaşkanı kararı ile Emniyet Umum Müdürlüğü bütçesinden ödenir.";

13. Aynı Kanun'un 9. maddesi şöyledir:

"A) İdari polis, içtimai ve umumi intizamı temin etmekle mükellef olan kısımdır.

B) Siyasi polis, Devletin umumi emniyetine taallük eden işlerle mükellef olan kısımdır.

C) Adli polis; asgari tam teşekküllü bir polis karakolu bulunan yerlerde, adli işlerle uğraşmak üzere Emniyet Umum Müdürlüğünce kadrodan ayrılan bir kısımdır.

Tam teşekküllü bir kadrodan daha az kuvvette olan polis teşekküllerinin tamamı veya bir kısmı adli polis olarak tefrik edilebilir."

14. Aynı Kanun'un 10. maddesi şöyledir:

" Adli polis toplu olarak veya mıntakalara ihtiyaç nisbetinde tevzi edilmiş bir halde bulundurulur.

Adli polis, adli tahkikat vazifeleri haricindeki hizmetlerde, mafevklerinin emrindedir.";

15. Aynı Kanun'un 12. maddesi şöyledir:

"Adli işlere mütaallik tahkikat; salahiyetli adli otoritelerin direktifleri altında ve kanunlarına tevfikan yalnız adli zabıtaya yaptırılır. Polis teşkilatı yapılmıyan yerlerde teşkilat yapılıncaya kadar adli polis vazifeleri diğer zabıta tarafından yapılır. İdari zabıta adli zabıtaya icabında veya Cumhuriyet Müddeiumumisinin talebi üzerine yardımla mükelleftir.

İdari polis adli zabıta vazifesini tahrik eden herhangi bir hal karşısında kaldığı takdirde bir taraftan adli zabıta vazifesini ifa etmekle beraber, diğer taraftan adli zabıtayı haberdar eder ve adli zabıta gelince işi ona devreder. Adli zabıta vazifesini gerek aslen ve gerek yardım suretile gören zabıta memurları hakkında bu vazifeden mütevellit suçlardan dolayı Ceza Mahkemeleri Usulü Kanununa göre takibat yapılır."

16. 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu'nun2. maddesi şöyledir:

" Polisin genel emniyetle ilgili görevleri iki kısımdır.

A) Kanunlara, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine, yönetmeliklere, Hükümet emirlerine ve kamu düzenine uygun olmıyan hareketlerin işlenmesinden önce bu kanun hükümleri dairesinde önünü almak,

B) İşlenmiş olan bir suç hakkında Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ile diğer kanunlarda yazılı görevleri yapmak,

....."

17. 5271 sayılı Kanun'un *"Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat"* üst başlığı altında düzenlenen *"Tazminat istemi"* başlıklı 141. maddesi şöyledir:

" (1) Suç soruşturması veya kovuşturması sırasında;

…….

(3) (Ek:18/6/2014-6545/70 md.) Birinci fıkrada yazan hâller dışında, suç soruşturması veya kovuşturması sırasında kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk hâlleri de dâhil olmak üzere hâkimler ve Cumhuriyet savcılarının verdikleri kararlar veya yaptıkları işlemler nedeniyle tazminat davaları ancak Devlet aleyhine açılabilir.

(4) (Ek:18/6/2014-6545/70 md.) Devlet, ödediği tazminattan dolayı görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanan hâkimler ve Cumhuriyet savcılarına bir yıl içinde rücu eder.";

18. Aynı Kanun'un *"Tazminat isteminin koşulları"* başlıklı 142. maddesi şöyledir:

" (1) Karar veya hükümlerin kesinleştiğinin ilgilisine tebliğinden itibaren üç ay ve her hâlde karar veya hükümlerin kesinleşme tarihini izleyen bir yıl içinde tazminat isteminde bulunulabilir.

(2) İstem, zarara uğrayanın oturduğu yer ağır ceza mahkemesinde ve eğer o yer ağır ceza mahkemesi tazminat konusu işlemle ilişkili ise ve aynı yerde başka bir ağır ceza dairesi yoksa, en yakın yer ağır ceza mahkemesinde karara bağlanır.

……..";

V. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

19. Uyuşmazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/06/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin, anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

20. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gereği görüşülüp düşünüldü:

21. Dava, davacının yaralanması olayında sorumluluğu bulunan kamu görevlileri ve davacıyı yaralayan kişiler hakkında etkin ve adil bir soruşturma yürütülmediğinden bahisle zarara uğranılmasından dolayı, maddi ve manevi tazminatın ödenmesi istemiyle açılmıştır.

22. Dosyanın incelenmesinden, Büyükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığı Memur Suçlar Soruşturma Bürosunun,aynı Başsavcılığın Bakanlık Muhabere Bürosuna gönderdiği 04/11/2020 tarihli ve 2020/15 sayılı yazı ile, davacının 09/10/2014 tarihinde müşteki sıfatıyla alınan ifadesinde, *.....beni darp eden, bıçakla yaralayan şahıslardan davacıyım, uzlaşmak istemem* şeklinde beyanda bulunması üzerine davacıyı darp edip hakaret eden sivil şahıslarla ilgili Büyükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığının 2014/32735, 2014/32736 ve 2015/9825 soruşturma numaralı dosyaları üzerinden soruşturma yürütüldüğü, 2014/32735 soruşturma numaralı dosyasında, davacının şikayetçi olduğu olayda, suça sürüklenen çocuklarla ilgili olarak olayla herhangi bir ilgilerinin tespit edilemediği, somut bir delil elde edilemediğinden04/03/2015 tarihinde ek kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiği, yine yaşı büyük şüpheliler hakkında yürütülen 2014/32736 soruşturma numaralı dosyada 04/03/2015 tarihinde fezleke hazırlanarak dosyanın Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği,2015/9825 soruşturma numaralı dosyada da 23/03/2015 tarihinde fezleke hazırlanarak dosyanın Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği, dosyaların akıbetinin Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığından öğrenilebileceği, ayrıca davacının ifadesinde görevli memurlar hakkında herhangi bir

şikayette bulunmadığı, görevli memurların ihmallerinin bulunduğu yönünde de bir kanı oluşmadığından görevli memurlar hakkında soruşturma başlatılmadığının bildirildiği görülmüş, dosya içinde bulunan belgelerden, davacının müşteki olarak yer aldığı 2014/32736 ve 2015/9825 soruşturma numaralı dosyalarda,silahlı terör örgütüne üye olmak, silahlı terör örgütü propogandası yapmak, yakıcı ve patlayıcı madde kullanarak yasa dışı toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılmak, ihtar ve zor kullanmaya rağmen dağılmamak, mala zarar verme, kamu malına zarar verme, yakıcı ve patlayıcı madde kullanarak kamu malına zarar verme, izinsiz ve ruhsatsız olarak patlayıcı madde *molotof bombası* bulundurma ve nakletme, Atatürk'ü temsil eden heykeli yakarak tahrip etme,birkaç şüpheli hakkında ayrıca memura direnme suçları nedeniyle Ağır Ceza Mahkemesinde kamu davası açılması istemiyle fezleke düzenlendiği anlaşılmıştır.

23. Anayasa'nın Başlangıç kısmında öngörülen *Kuvvetler ayrımı* ilkesi ile yargı ile ilgili 9. ve 138. maddeleri dikkate alındığında, bağımsız bir erk olan yargının yargılama faaliyeti ile ilgili işlemlerinin, Anayasa'nın 125. maddesinde öngörülen *idari işlemler* kapsamında değerlendirilmesi mümkün olmayıp, bu *yargısal işlemler* nedeniyle idari yargı yoluna başvurulabilmesine imkân yoktur. Esasen bu durum, kuvvetler ayrılığı ilkesinin tabii bir sonucudur. Yukarıda işaret edildiği üzere, Cumhuriyet Savcılarıyla onlar adına işlem yapan kolluk personelinin yargılamadaki fonksiyonu geniş çerçevede bir kamu hizmeti olarak değerlendirilse de, somut olarak, ifa edilen yargı faaliyetinin bir parçası olduğunda ve yargısal işlem mahiyetini taşıdığında kuşku bulunmamaktadır. Yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler ya da faaliyetler nedeniyle Devletin sorumlu tutulmasında da bu sorumluluğun denetiminin aynı yargı düzeni içinde yapılması ve yargısal nitelikli bir işlemin idari yargı denetimi dışında tutulması gerektiği açıktır.

24. Dosyanın ve ilgili mevzuatın bir bütün olarak incelenip değerlendirilmesinden, somut olayda, soruşturmanın Cumhuriyet savcılığı emrinde ve talimatıyla yapıldığı ve devam edildiği, Cumhuriyet savcılığının kamu davası açılması ya da açılmaması yönündeki kararlarının yargısal faaliyet kapsamında olduğunda kuşku bulunmadığı, yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler ya da faaliyetler nedeniyle Devletin sorumlu tutulmasında da, bu sorumluluğun denetiminin aynı yargı düzeni içinde yapılması ve yargısal nitelikli bir işlemin idari yargı denetimi dışında tutulması gerektiğinden, bu işlemlerin etkin ve adil bir şekilde yapılmadığı nedeniyle uğranıldığı ileri sürülen maddi ve manevi zararların tazmini istemiyle açıldığı anlaşılan davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu, ancak Uyuşmazlık Mahkemesinin adli yargı içerisinde hangi yargı merciinin bu davalara bakmakla görevli olduğu hususunda karar verme yetkisi bulunmadığı, bu belirlemenin ilgili yargı kolunun kendi içerisinde yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

25. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun kabulü ile davalı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin, İstanbul 4. İdare Mahkemesince verilen 12/11/2020 tarihli ve E.2020/1531 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin, İstanbul 4. İdare Mahkemesince verilen 12/11/2020 tarihli ve E.2020/1531 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/06/2021 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Celal Mümtaz AKINCI	Şükrü BOZER	Mehmet AKSU	Birol SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir TUNÇ	Nurdane TOPUZ	Ahmet ARSLAN